

مروری بر عمده استدلال‌های دیوید هیوم در کتاب خودکشی و جاودانگی روح

در یوتیوب نقد دوست داران

سید حمیدرضا حسینی

استادیار گروه فلسفه و کلام
اسلامی، دانشگاه شهید مدنی
آذربایجان

خودکشی» در مجله *The Review of Metaphysics* از منظر فلسفی و نیز از منظر تفسیری تاریخی، نقاط قوت و ضعف استدلال‌های هیوم در دفاع از اخلاقی بودن خودکشی را بررسی کرده است. وی در ابتدای تأکید می‌کند که هرچند هیوم از توماس آکوئیناس نام نبرده است؛ ساختار کتاب هیوم در حقیقت پاسخ واو به استدلال‌های توماس آکوئیناس علیه اخلاقی بودن خودکشی است. از این رو لازم است نگاهی به این سه استدلال بر اساس مدخل الهیات بیندازیم. توماس در مدخل چنین می‌گوید:

[۱] از آنجا که هر چیزی طبیعتاً خود را دوست دارد، در نتیجه هر چیزی طبیعتاً خود را زنده نگه می‌دارد... بر این اساس خودکشی برخلاف میل طبیعت و خیرخواهی‌ای است که به وسیله آن هر کسی باید خویش را دوست داشته باشد. از این رو... خودکشی برخلاف قانون طبیعی و خیرخواهی است.

[۲] از آنجا که... هر انسانی عضوی از جامعه است و لذا فی نفسه به جامعه تعلق دارد. از این رو، وی با کشتن خویش به جامعه آسیب می‌زند...

تام لامار بوشامپ (متولد ۱۹۳۹) فیلسوف امریکایی متخصص در زمینه آثار دیوید هیوم، فلسفه اخلاق، اخلاق زیستی و اخلاق حیوانات است. وی استاد بازنشسته افتخاری دانشگاه جورج تاون در رشته فلسفه و پژوهشگر ارشد موسسه اخلاق کندی است. از مهمترین آثار بوشامپ می‌توان به هیوم و مسئله علیت (۱۹۸۱)، اصول اخلاقی زیست پزشکی (۱۹۸۵) و استفاده انسان از حیوانات (۱۹۹۸) اشاره کرد. وی همچنین سروراستار مشترک کتاب *راهنمای اخلاقی حیوانات* آکسفورد (۲۰۱۱) و نیز مجموعه کامل هیوم، تحت عنوان ویرایش انتقادی آثار دیوید هیوم (۱۹۹۹) بوده است.

از جمله دیدگاه‌های او به عنوان متخصص فلسفه دیوید هیوم، می‌توان به دفاع او از نظریه هیوم درباره علیت اشاره کرد که با تفسیر غیرشک‌گرایانه از استدلال هیوم علیه استقرار همراه شده است. با این همه، وی در همه موارد مؤید آراء هیوم نیست و مثلاً در کتاب رساله در خودکشی و حیات پس از مرگ، اغلب استدلال‌های هیوم در دفاع از اخلاقی بودن خودکشی را در مقایسه با استدلال‌های سایر نویسندگان، کمتر قانع‌کننده می‌داند.

بوشامپ به طور خاص در مقاله‌ای به نام «تحلیل رساله هیوم در باره»